

SAMMANFATTNING

Den 19 mars 2022 inträffade en olycka vid Optand flygplats i Jämtlands län. Olyckan skedde i samband med att piloten skulle landa. Flygplanet avvek från mittlinjen, hamnade utanför den asfalterade banan och åkte ut i det snöbelagda stråket¹. Efter 50 meter välte flygplanet framåt och hamnade slutligen på rygg. Ingen person skadades men flygplanet fick betydande skador. Skadorna på flygplanet uppstod när flygplanet hamnade i den del av stråket som var täckt med ett tjockt och hårt snötäcke. Stråket var delvis snöröjt och den snöfria ytan sträckte sig 1,3 meter ut från bankanten.

Av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om utformning och drift av flygplatser som inte kräver godkännande (TSFS 2019:26) framgår att stråkets bredd ska vara minst 10 meter ut från vardera bankant för att bärighet och jämnhet ska vara sådan att risken för skador minimeras på ett flygplan som oavsiktligt lämnar banan. Det finns inte några särskilda bestämmelser som berör snöröjning av stråk. Formellt gäller samma krav under såväl sommarförhållanden som under vinterförhållanden. Det är otydligt hur kraven på stråkets ytbeskaffenhet under vinterförhållanden ska tolkas. Därmed finns också en otydlighet i fråga om hur snöröjningen på berörda flygplatser ska genomföras.

Sannolikt har trädlinjens utformning i kombination med en oväntad vindby skapat turbulens eller en vindskjuvning som har påverkat flygplanet. I samband med detta inträffade en studs vid sättningen vilket medförde att flygplanet hamnade utanför den asfalterade banan.

Att skadorna på flygplanet blev betydande berodde på markrullningen in i det relativt tjocka och hårda snötäcket på stråket som ledde till att flygplanet välte framåt och hamnade på rygg.

Orsaker till olyckan

De styråtgärder som piloten vidtog var inte tillräckliga för att hindra avåkningen och flygplanet hamnade på det snötäckta stråket. Pilotens begränsade flygerfarenhet har sannolikt bidragit till att styråtgärderna gjordes i ett sent skede.

En bidragande orsak på systemnivå är att Transportstyrelsens föreskrifter om bärighet och ytbeskaffenhet på ett stråk inte närmare behandlar snöröjning.

Säkerhetsrekommendationer

Inga.

---

¹ Stråk är ett fastställt område som omger en bana avsett för att reducera risken för skada på flygplan som oavsiktligt lämnar banan.